

DABLOG PAPIER NO:1 2009

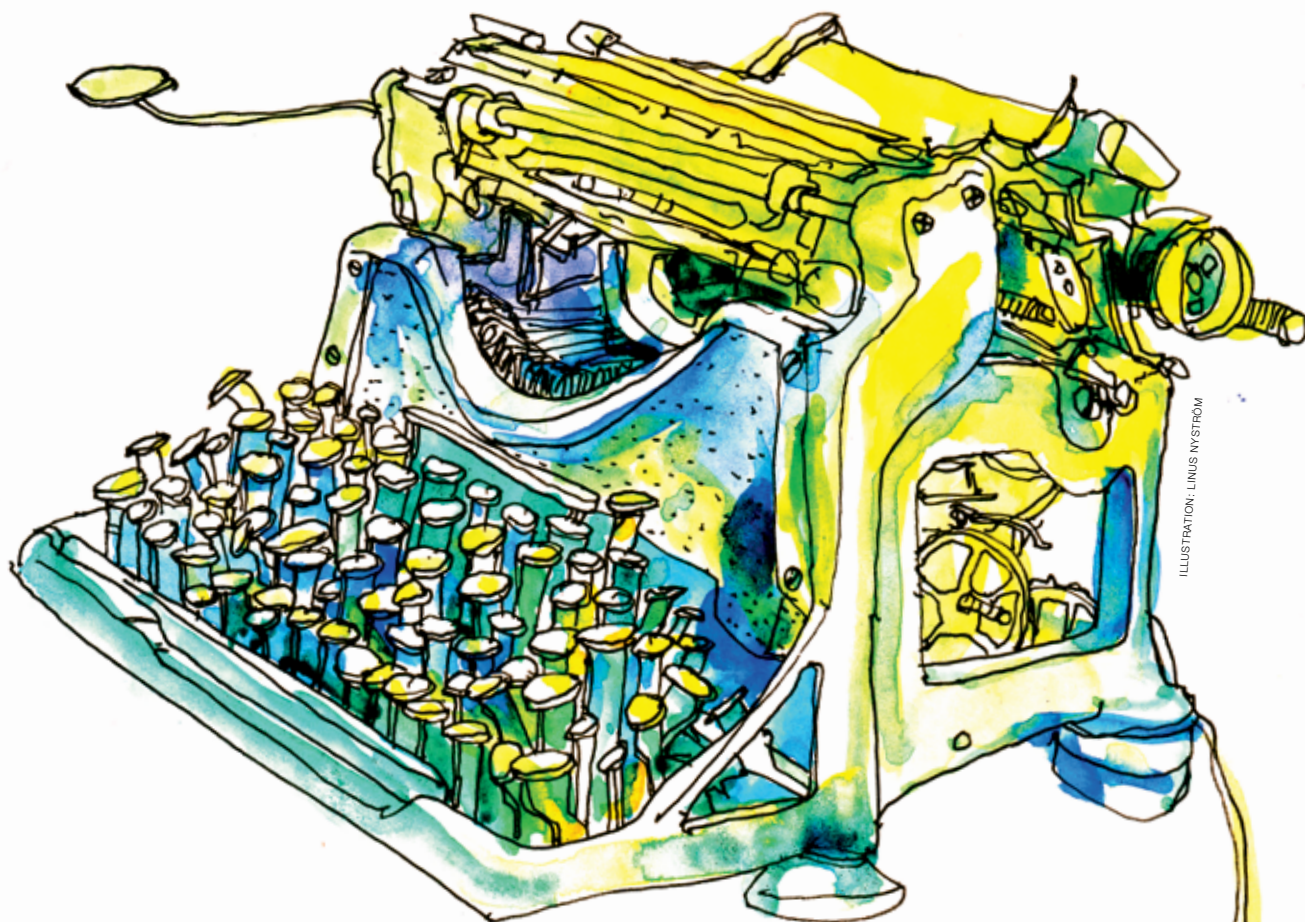
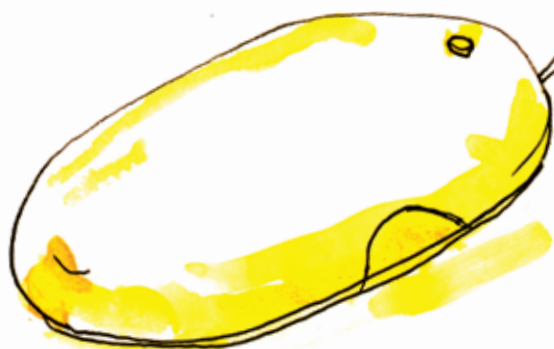

ILLUSTRATION: LINUS NYSTRÖM

SPOTIFY
BETALAR BÄTTRE

ALLT OM
ALMODÖVAR

MENSKOPP:
VÅGA VÄGRA BINDA

DET BÖRJADE I VÅRAS

Vi gick båda oberoende av varandra och funderade på att göra en tidskrift. En "Printed Blog" på svenska. Vi sågs under Hultsfredsfestivalen dit vi var inbjudna av Media Mötesplats Malmö för att prata om framtiden. Vi började bolla idén och så förra veckan efter sommarkoma bestämde vi oss för att göra verklighet av den. Efter ett par skypechattar var vi igång, på fredagen twittrade vi att vi behövde en grafiker och inom en timme hade vi hittat Linus Nyström. Sofia scannade bloggvärlden för att hitta bra poster att publicera, Måns skissade på en affärsidé och jagade sponsorer medan Anna Oscarsson jagade tryckeri.

Resultatet, framtaget i all hast, håller du just nu i din hand. Dasblog Papier. En tidskrift vars namn också är resultatet av en ordlek vi slängde ut på Twitter. En tidskrift som innehåller ett gäng riktigt bra och välskrivna texter.

Vi tänker att det finns alldeles för många människor i detta avlånga land som avfärdar bloggvärlden som en kloak full av pladder och trams, och vi vill visa dem att så inte är fallet. Vi vill visa på den rikedom och höga kvalitet som finns i svenska bloggar. Vi vill väcka intresse för bloggvärlden också hos de mest fascistiska papperskramarna. Men inte

bara det. Vi vill också hjälpa redan frälsta att filtrera, att hitta pärlorna bland bloggar och servera en sjyst sammanfattning av vad som diskuterats den senaste tiden. Det här ett prov på vad en sådan tidskrift skulle kunna innehålla. Det är också en test av en affärsmodell som vi tror fungerar i framtiden.

Några av landets giftigaste hjärnor formulerar dagligen de skarpaste analyserna av Moder Sveas dagsform, ibland så skarpt att de i samlad form beskrivs som en fjärde statsmakt. Vi vill ha dessa hjärnor som medarbetare i en lättrodd verklighet, facilitera och filtrera. Vi delar lika när fasta kostnader är betalda. Tjänar vi pengar så gör också du det. Men viktigast av allt - vi vill ha dig för att du hade skrivit med eller utan oss, eftersom du drivs av passion och en vilja att skriva, berätta och påverka. Och för att inga pengar i världen som kan köpa det som är gratis.

Nu är det din tur att läsa och komma med feedback. Och just ja. Naturligtvis kommer en sajt också. Håll koll på www.dasblogpapier.se.

Måns Adler
Sofia Mirjamsdotter
17 augusti 2009

INNEHÅLL

INTERNET

- 3 Engagemang
- 4 Spotify betalar bättre
- 7 Uggla ger sundhetstecken

MEDIA/DEBATT

- 8 Mediaträning
- 10 Debatt om våldtäkt

LIVSSTIL

- 12 Menskopp
- 14 Därför ska jag inte vaccinera mig

KULTUR & NÖJE

- 16 Pedro Almodóvar

HUMOR

- 18 Om Gotland och Kotlettmannen

REDAKTION

Sofia Mirjamsdotter
Ansvarig utgivare
mymylan72@gmail.com
+46 70 594 66 99

Måns Adler
Evangelist
adler@kaospilot.dk
+46 73 440 42 20

Linus Nyström
Art Director
linus@fetatyper.se
+46 70 727 53 80

Anna Oscarsson
Redaktionssekreterare
anna@kaospilot.se
+46 70 946 24 39

Upphovsrätten till materialet i den här tidskriften innehas av varje enskild skribent/illustratör/fotograf.

Engagemang är enda skillnaden

16 juni, 2009 · 18 kommentarer

Taggar: Webbtjänster, engagemang

När jag idag satt och diskuterade med min kära vän kom jag till en insikt som jag fått många gånger förut.

Desto mer jag engagerar mig i något, desto mer får jag ut av det.

I det här fallet handlade det om att få jobb. Min kära vän insåg att hon skulle få ett jobb om hon engagerade sig tillräckligt. Samtidigt insåg jag i samma veva att det är därför jag tycker jag får ut så mycket av Facebook. Jag är väldigt aktiv och engagerad där och därför får jag även ut mycket av det. Både online, offline, socialt och i jobbet.

Ett annat bra exempel är Twitter. Jag var ganska oengagerad när jag från början började testa det. Nu under våren, när jag använt Twitter betydligt mer än Jaiku/Bloggy trots deras mycket trevligare sätt att visa konversationer, har jag även börjat få ut väldigt mycket av det. Helt klart mycket roligare att hänga där nu än för bara ett par månader sedan.

Därför, när man bygger en webbtjänst, ska man fundera på hur enkelt det är att engagera sig i tjänsten. Webbtjänster utgår nästan alltid från hur stort värde de skapar konkret men i många fall bör man fundera på hur stort engagemang de skapar. Är det lätt att bli engagerad i en webbtjänst kommer värdeskapandet ske av sig självt. Twitter hade svårt att få mig engagerad, med Facebook var det tvärtom. I många avseenden var det mycket lättare att snabbt bli engagerad i Facebook.

"Webbtjänster utgår nästan alltid från hur stort värde de skapar konkret men i många fall bör man fundera på hur stort engagemang de skapar."

Och som i så mycket annat handlar det här inte bara om sociala nätverk, webbtjänster eller jobbsökande. Vänner, relationer och sådana enkla saker som musiksmak ger precis samma effekt.

Desto mer engagemang, desto mer får man ut av det.

Anton Johansson
anton@superanton.se

Om Superanton

Skribenten på SuperAnton.se heter Anton Johansson och är en ung drivande entreprenör med förkärlek för internet. På SuperAnton.se diskuteras tekniker inom sökmarknadsföring, entreprenörskap och hur man kan tjäna pengar på internet.

anton@superanton.se

SÅ LÄSER DU TIDNINGEN:

Namnet på tidningen. Namnet uttalas "Das blog papier".

Tyskt dubbel-s.

Kategori. Visar vilken del av tidningen du är i.

Twitter-hashtag. Använd för att kommentera ett inlägg via twitter.

DARLOG PAPIER LEDARE #DASSPAPIER-2

Datum då blogg-inlägget blev publicerat, hur många kommentarer inlägget har på nätet, samt söktaggar.

Information om bloggaren.

Adress till blogginlägget.

Här och var i texten ligger det länkar. De kan se ut ungefär såhär¹. Förklaring hittas oftast i luftspalten.

Ibland är länkar väldigt långa, då har vi förkortat dem med hjälp av tr.im.

Spotify betalar bättre än radio

15 augusti, 2009 · 6 kommentarer

Taggar: musik, spotify, Magnus Ugglå

I media har det de senaste dagarna varit mycket prat om hur bubblan kring internets lönsamhet håller på att spricka.

Det började med att Blondinbella redovisade vad ett av hennes företag, Blondinbella AB, dragit in. Hon fick "bara" ut 113 000 kronor, efter skatt under taxeringsåret. DN:s Jonas Leijonhuvud gjorde stor sak av det i en artikel, påminde om de siffror som tidigare varit tal om "300 000-400 000kr i reklamintäkt/mån", skrev "Men nu ser det ut som att den unga bloggaren tagit i lite i överkant." ¹ och sprang sedan in på sin blogg för att kommentera sin egenskrivna artikel med ett nöjt "Där sprack blogg-bubblan" ². Inte heller uppdaterade han sin bloggpost efter hans kompletterande artikel ³ där det visar sig att Blondinbella tjänar en miljon om året, att den deklarerade redovisningen bara gällde fyra månader ⁴, samt att hon dessutom tar ut en lön på 31 000/mån.

DN:s och andra mediers bevakning kring saken är ett bra exempel på människans och journalistens förhoppning om att det okända, svårförståeliga, ska få sin naturliga förklaring. Så att saker och ting kan återvända till sin vanliga logik igen. Till den tiden då vi förstod samhällets alla

skeenden. När tidning var papper, när 17-åriga blondiner inte kunde tjäna pengar på att skriva om hårfärgsdilemman ⁵.

Men Blondinbella-historien fick en uppföljare som gestaltar det problemet ännu tydligare. På hur omedvetet ohederligt det kan bli.

I onsdags bloggade Magnus Ugglå ursinnigt om Spotify ⁶. Han berättade hur han flera gånger ifrågasatt om han som artist verkligen får något betalt från tjänsten. Han skriver bland annat att "det visade sig att jag under det första halvåret tjänat lika mycket på sex månader som en halvdan gatumusikant drar in på en dag".

Men han fick goda förklaringar från sitt skivbolag Sony om den saken. Det som i stället gjorde honom ursinnig var att Sony, "våldtagit" honom då de sumpat hans ersättning för att de skulle få köpa sex procent av bolaget Spotify för ynka 30 000 kr. Ett bolag som är värderat till 1,8 miljarder ⁷.

Däri låg Ugglå's problem. Att hans skivbolag, som tidigare stått upp för honom i

Om Emanuel Karlsten

Emanuel Karlsten är redaktör för Dagen.se och bloggar om Dagen.se, redaktionsarbetet och inte så sällan också om helt obegripligt lättsamma saker.

emanuel.karlsten@dagen.se

LÄS MER OM SPOTIFYDEBATTEN PÅ NÄSTA SIDA

SPOTIFY

”Men inte nog att man missade vad Ugglas ilska handlade om, man missade också att göra ett hederligt journalistiskt arbete på den vinkel man nu skapat.”

Länkar

- 1. tr.im/wvyD
- 2. tr.im/wvyH
- 3. tr.im/wvz0
- 4. tr.im/wvz6
- 5. tr.im/wvzd
- 6. tr.im/wvzo
- 7. tr.im/wvzw
- 8. tr.im/wvzl
- 9. tr.im/wvAi
- 10. tr.im/wvAE
- 11. tr.im/wvAO
- 12. tr.im/wvAZ

The Pirate Bay-rättegången, nu sålt ut hans musik för att få göra en billig och smart investering.

Detta struntade medier i. De läste bloggposten och utbrast ”Ha, visste väl att det var något skumt med Spotify!” och skrev sedan så det glödde (blödde?). Äntligen skulle de få visa att det inte fungerade med betalning och internet.

Det blev rubriker som ”Ugglas till angrepp på Spotify” ⁸ att de var lika ”illa som Pirate bay” ⁹. Vinklingen handlade om att man inte tjänade pengar på att finnas på Spotify. Men inte nog att man missade vad Ugglas ilska handlade om, man missade också att göra ett hederligt journalistiskt arbete på den vinkel man nu skapat.

Det var ingen som jämförde Spotifys ersättningsnivå med andra mediernas - allra rättvisast radios. I stället letade man fram artisten Petter ¹⁰ och lät honom deklarerat att man får ”noll komma noll noll noll eller väldigt lite i alla fall” från Spotify per spelad låt.

Och eftersom andra medier missat att göra sitt jobb: Låt oss här göra ett snabbt överslag.

Enligt STIMs senaste årsredovisning ¹¹ får upphovsmännen till en treminuterslåt som spelats 1 gång på 1 av riksradios kanaler 100 kronor att dela på. Spelas samma låt på lokalradion 1 gång får de 4 kronor att dela på.

Säg att ett vanligt program på P1 har i snitt 50 000 lyssnare (sommar i P1 sägs ha en

miljon lyssnare). Det innebär att en upphovsman får 0,002 öre betalt per lyssning.

Säg att ett program i P4 har i snitt 5 000 lyssnare. Det innebär att upphovsmannen får 0,0008 kr betalt per lyssning.

Hade det gått att göra en nyhet av det? Att Petter grät över att han efter att hans låt radiospelades bara fått ”noll komma noll, noll, noll eller väldigt lite i alla fall”?

Låt oss jämföra det med Spotify. I Al-medalen i somras fick vi reda på ¹² att en upphovsman som hade fått sin låt uppspelad 150 000 gånger bara fick 500 kronor av Spotify. Eller ungefär vad en ”halvdan gatumusiker får på en dag”, som Ugglas uttryckte det.

Men slå ut det per lyssning och du får 0,003. Alltså mer betalt än vad låten skulle fått om den spelades i P1.

Mina räknexempel kanske inte stämmer. Spotify kanske har olika tariffer osv. Men det naturliga för varje journalist borde vara att göra det snabba överslaget, för sig själva och läsaren, och ha med frågan både inför och i sin artikel.

Den digitala världen är fortfarande ny och okonventionell, men det får inte hindra att vi journalister gör vår läxa eller låter rädslan för den styra vår nyhetsrapportering.

Emanuel Karlsten
emanuel.karlsten@dagen.se

Ugglas ger sundhetstecken

14 augusti, 2009 · 18 kommentarer Taggar: musik, spotify, Magnus Ugglas

Det är svårt att sälja nyanser i media när det gäller internätiska frågor. Antingen är något en lösning eller så är det ett problem.

Spotify har varit skivbolagens sätt att försöka rädda sitt anseende. Man försöker hylla en teknik för att verka hänga med i tiderna. Samtidigt så berättar man inte att man har en betydande ägarandel i bolaget.

Desperationen som växer i skivbolagen är uppenbar. Magnus Ugglas kritik gällande Spotify ¹ är egentligen inte alls riktad mot Spotify så som det kan verka i media ². Istället handlar den om det stora problemet i dagens musikindustri – onödiga mellanhänder. Läs: skivbolagen.

För vem ser en framtid i ett skivbolag i den utformningen de har idag, när tjänster som exempelvis Spotify ³, Last.fm ⁴, MySpace ⁵, The Pirate Bay ⁶ och för den delen iTunes ⁷ finns.

Tekniken klipper bort de flesta led vi vant oss vid i musikkedjan. Det behövs ingen skivaffär. Det behövs inga CD-tryckerier. Det behövs ingen fysisk (miljöförstörande) distribution. Musik har blivit billig att producera med den digitala hemmastudion. Via nätet kan man nå den globala publiken näst intill kostnadsfritt med rätt kunskap.

Det slutar inte heller där – en av mina bästa vänner gör musikvideos. Flera går på MTV och de flesta har kostat runt 20.000 att producera.

När artisternas kapitalbehov försvinner så ställs skivbolagen inför en ny verklighet; deras riskkapital med ockervillkor är inte längre önskvärda. Det enda de idag erbjuder är Kontraktet som många unga drömmer om att ha som ett bevis på att de är riktiga musiker och framgångsrika. Ett

bevis som kanske kostar 95% av framtida inkomster, efter att lånet med ränta är tillbakabetalat.

Hur agerar då skivbolagen? De minskar den andel pengar som går till artisten. Detta för att ”kompensera för sin minskande omsättning”. Hallå, kan vi inte prata om vinsten då, det riktigt intressanta i ett bolags ekonomi? Den har stigit, år efter år för de globala skivbolagen.

En industri som inte längre behövs gör såklart allt för att överleva. Petters och Magnus Ugglas uppvaknande gällande sina ursula avtal med sina skivbolag är därför ett bra sundhetstecken!

Gällande Spotify så är det många fler saker som borde tas upp än bara ersättningen till artist genom skivbolag. Exempelvis censuren i hiphopen som innehåller snuskiga ord, den geografiska rättighetsstyrningen av vilken musik som är tillgänglig att lyssna på och de eventuella avtal som Spotify kan ha skrivit på med de delägande skivbolagen, gällande artisters direkta avtal med Spotify utan skivbolagens involvering?

Det vore även intressant att få veta hur länge Spotify klarar sig utan riskkapital, vi vet ju inte ens om det är ett bolag som går med vinst ⁸.
Peter Sunde

Om Peter Sunde

Artist, entreprenör, och aktivist som vill förändra miljö och samhälle.

Länkar

- 1. tr.im/wvz0
- 2. tr.im/wvHE
- 3. spotify.com
- 4. last.fm
- 5. myspace.com
- 6. thepiratebay.org
- 7. itunes.com
- 8. tr.im/wvlf

MEDIER & TRÄNADE MAKTHAVARE

13 augusti, 2009 · 6 kommentarer

TAGGAR: debatt, journalistik, medieträning, politiker

OM PAULA HAMMERSKOG
Paula Hammerskog är PR-konsult, krishanterare och master of all trades. Dessutom gammal kvällstidningsjournalist som med övertygelse kan gå in och förklara att "det var inte alls bättre förr". Du har läst Paula många gånger, men du vet inte om det.

Medieträningar tycks fascinerar journalister. För en liten stund sedan fick fenomenet ett långt inslag i Studio1¹. Mediatränaren och före detta journalisten Paul Ronge har skrivit en bok med titeln "När Janne Josefsson ringer – så klarar du pressen"².

Janne Josefsson, som också var med i studion, föreföll tycka att Paul Ronge skrivit boken för att tjäna mer pengar. Ju fler Ronge kan skrämja, desto fler köper medieträningar (och böcker) var tesen.

Paul Ronge å sin sida förkunnade att syftet med boken är att alla de som inte har råd att anlita honom ändå ska få kunskap om hur de ska bete sig om Josefsson kommer galopperande. Det låter ju ädelt. Och väl förberett som svar på frågan varför han skrivit boken. Dock är det knappast sant.

Som den gamle reporter Ronge är, vet han mycket väl att de allra flesta aldrig kommer att stöta på Janne Josefsson eller andra skjutjärnsjournalister. Boken behövs alltså inte av det skälet. Och om de mot förmodan skulle göra det tror jag dessutom att Ronges ibland rätt osande beskrivningar av hur det går till snarare skapar mer rädsla, och därmed sämre resultat.

Journalister är inte särskilt farliga. Att skrämja upp potentiella intervjupersoner är därför onödigt. Med det säger jag inte att medieträningar, eller böcker i ämnet, inte behövs, tvärtom. Det finns dock olika typer av medieträningar vilket sällan framkommer. En är sådana som görs precis innan, eller under, en kris. Det företag finns inte som inte då har råd att skaffa

hjälp, alternativkostnaden är för hög. Kriser är nämligen dyra om de hanteras korrekt, svindyra om de hanteras fel.

En annan, och mycket vanligare typ av medieträningar, är sådana som handlar om den vardagliga verksamheten, eller om något rätt oförargligt som ska hända. Det låter visserligen häftigare att tala om kris- och drevjournalistik än om vardagsjournalistik men de flesta intervjuer som görs är trots allt rätt rutinartade - för reportern. Inte för den intervjuade som kan bli hur nervös som helst när lokalredaktören ringer.

Medieträningar går ut på att träna bort den fullt naturliga nervositet som de flesta av oss känner när vi tappar kontrollen över situationen - en intervju innebär ju att intervjuaren styr.

Medieträningar handlar naturligtvis också om att hitta formuleringar. Men Paul Ronge, Janne Josefsson, och alla andra journalister vet ju att det är ytterst få människor utanför skådespelaryrket som kan leverera ett tillrättat budskap med trovärdighet. Vi ser och hör att de inte är bekväma. Och då tror vi inte på dem. Folk som däremot svarar sant och ärligt, utan nervositet och konstiga later, tror vi på. Sådant lär man sig under en medieträning. Det kan väl ändå inte vara ett problem? Varför blir då medier så intresserade av detta? Ordet "manipulation" är nog centralt i svaret. En medietränad person har, misstänker man, lärt sig manipulera svenska medier. Har de det?

Svaret är nej, det har de inte. De har möjligen lärt sig bli koncisa och konkreta,

"Vi hör arrogans, vi hör rädsla, vi hör spelad dumhet. Allt det som en person som faktiskt tar sin roll som intervjuad på allvar, i förväg tränar sig i att låta bli."

och att hinna tänka medan de svarar på frågor. Får jag vara cynisk tycker jag dock inte att det vore ett särskilt stort problem ens om de hade lärt sig att manipulera en aning eftersom en medelgod reporter definitivt ska klara att avslöja ett sådant beteende.

En annan aspekt av detta är när medierna själva blir granskade. Få är så dåliga på att svara på journalisternas frågor som andra journalister, förutsatt att det inte är en riggad intervju där programledare i TV eller radio intervjuar kollega och låtsas som om det vore på riktigt. Då brukar det gå bra, ingen säger fel, ingen blir arg, inga skandaler inträffar.

Så är det sällan när journalister blir intervjuade på riktigt. Det senaste exemplet är från i lördags då Kjell Albin Abrahamsson blev intervjuad i ett program hos sin egen arbetsgivare, Sveriges Radio. Kjell Albin har gjort en programserie i sommar (På spaning efter Europa) som visat sig vara delvis fejk. Eller om man vill använda radions egen beskrivning, ett nytt stilgrepp. Hur fejk kan vara nytt vet jag inte, däremot är det ju onekligen ett stilgrepp. Programserien sägs också vara nyskapande, hur man kan komma på att beskriva lögn som nyskapande är en gåta. Bra radio var det dock, ännu bättre hade det varit om det varit på riktigt.

Reportern som intervjuar Kjell Albin Abrahamsson i P1:s Medierna, Tonchi Percan, gör ett normalt journalistiskt arbete. Han avslöjar att flera intervjuer spelats in på helt andra platser än vad man säger i programmet. Han diskuterar sedan detta med Kjell Albin Abrahamsson, en

"När Janne Josefsson ringer – så klarar du pressen" av Paul Ronge.

LÄNKAR

- ¹ tr.im/wvM0
- ² optimalforlag.se

av de intervjuade och Cecilia Bodström, ansvarig på radion. Alla skruvar sig.

Vi hör arrogans, vi hör rädsla, vi hör spelad dumhet. Allt det som en person, som faktiskt tar sin roll som intervjuad på allvar, i förväg tränar sig i att låta bli. De intervjuade verkar inte förstå reporterns högst berättigade fundering om vad vi lyssnare egentligen ska tro på. Kjell Albin säger att han och Carl Bildt sitter på ett café i Sarajevo under intervjun. Det gör de inte, de sitter på UD i Stockholm. Frågan är vad mer som är påhittat.

Tonchi Percans intervju avslutas abrupt. Han frågar "Ska jag inte tro på..." Där avbryter Kjell Albin Abrahamsson. Säger "Tack så mycket" och slänger, får man anta, på luren. Maken till oproffsig intervjuoffer får man leta efter. Kjell Albin Abrahamsson är en lysande journalist. Men som så många av sina kollegor, inte särskilt bra på att bli intervjuad eller konfronterad.

Kanske beror det på ovanan att bli granskad. Eller på att man anser sig kunna spelets regler. Det kan man. Men från andra hållet. Det hjälper inte.

Lösningen på det här är inte att pompöst erbjuda svenska journalister medieträning. Lösningen är att journalister gör samma sak som människor som gått medieträningar. Man förbereder sig, man respekterar journalistens roll och uppdrag, man svarar klart och redigt på de frågor man får och lägger till det man tycker är viktigt när man får chansen - om man mot förmodan inte skulle få frågor om just det.
[Paula Hammerskog](#)

MÄN KAN INTE VÅLDTAS. INTE SLAMPOR HELLER TYDLIGEN

12 augusti, 2009 · 28 kommentarer

TAGGAR: Våldtäkt, Katrin Zytomierska, Elita Löfblad, Bingo Rimér

OM HEMLIGA MORSAN

Jag är en liberal stockholmska med åsikter och tvivel. Kan ägna stor omsorg åt att analysera småsaker som är tidstypiska. Min styrka som bloggare är att jag kan koppla samman olika företeelser och på så sätt tillhöra ett nytt perspektiv på en fråga. Jag kan se det personliga i det politiska, och det politiska i det personliga. Min svaghet är att jag är alldeles för dålig på att föra en dialog med mina läsare och med andra bloggar. Bloggar anonymt av hänsyn till min son, vars uttalanden ofta refereras.

LÄNKAR

¹ tr.im/wwVj

Katrin Zytomierska outar ¹ något oväntat sin pojkvän Bingo som den som Marie Plosjö hävdar har våldtagit henne. Hon gör det för att rentvå honom. Med såna flickvänner behöver man inga fiender. Katrin hävdar att Bingo är helt oskyldig. Det kanske han är, vad vet jag, men Katrins argumentation övertygar inte. Den bygger på att Marie Plosjö är en slampa (eller, med Katrins egna ord, "en översexuell hynda som vill spela in porrfilm"), att hennes mor haltar och att hennes syster är fet.

Katrin får stöd av Elita Löfblad (fråga inte mig vem det är), vars inledning "Jag vill bara säga att alla vi som var med runt den här karusellen vet exakt vad som hände" sätter min fantasi i rörelse. Hur många var egentligen med vid den påstådda våldtäkten, som väl i varje fall var ett samlag? "alla vi som var med" låter som en hel orgie.

Elita tappar dock lite i trovärdighet när hon går ut och försvarar en av de sk Stureplansprofilerna (antar jag att det är):

"Ett ex till mig som idag är en av mina bästa vänner råkade ut för en sådan tjej. Hon var lite av ett "freak" som aldrig bangande en trekant med i princip vilka som helst. En olyckligt kär slampa måste vara det farligaste som finns. Efter en natt med lite hårdhänt sex anmälde hon, ord stod mot ord, och han fick fyra år i fängelse. FYRA år. Fyra år av sitt unga liv tillsammans med pedofiler och sådana som verkligen våldtagit på riktigt. Kan ni tänka er den vardagen?"

Tja. Det är ju också en beskrivning. En olyckligt kär slampa och en natt med lite

hårdhänt sex. Och killen hamnar i fängelse, tillsammans med sådana som verkligen våldtagit på riktigt.

Och det är något som både Katrin och Elita hänger upp sig på. Att riktiga våldtäkter och riktiga våldtäktsmän är hemska. Men det är självklart att deras pojkvänner och vänner är inte är hemska, alltså kan de inte har våldtagit, alltså måste tjejerna ljuga.

Det finns så mycket jag vill säga. Men jag blir mest ledsen. Mer ledsen än upprörd. Jag kan förstå att 60-åriga nämndemän anser att det i princip bara är oskulder som kan våldtas, och att de enda riktiga våldtäkterna är överfallsvåldtäkter där offret för det första inte kände gärningsmannen och för det andra inte var full eller utmanande klädd. Men att även unga människor har den synen gör mig lite deprimerad. Har vi inte kommit längre än så? Kanske borde vi avstigmatisera våldtäkten? Göra den till ett brott som vilket som helst (vilket det ju är). Liknelsen med rån är bra i all sin övertydlighet. Ingen skulle hävda att ett rånoffer inte är ett rånoffer bara för att han tidigare under kvällen eller bekantskapen varit frikostlig med sina pengar. [Hemliga Morsan/Messerschmitt](#) hemligamamman@live.se

AVGÅ HILLEGREN!

16 augusti, 2009 · 7 kommentarer

TAGGAR: Våldtäkt, Hillegren, Aftonbladet

Han förnekar sig inte, Hillegren. I dagens Aftonbladet ¹ försöker han utveckla sitt uttalande om vad som är våldtäkt och vad som inte är det:

Vad jag menade var ju det fallet där mannen i ett pågående förhållande inte accepterar kvinnans nej samtidigt som hon inte gör minsta motstånd. Där har man ju från visst håll velat att det beteendet ska inrymmas i våldtäktsbegreppet.

Men det är väl självklart att det ska inrymmas i våldtäktsbegreppet! Vad skulle det annars vara? Och att säga nej, är inte det att göra motstånd? Ska det verkligen vara nödvändigt att skrika och slåss för att ens partner ska fatta att man inte vill ligga? Kom igen.

Hillegren fortsätter:

Man brukar ju säga att ett nej är ett nej och det kan jag ju i och för sig hålla med om. Det är naturligtvis ett allvarligt brott mot en gentlemannaregel att inte acceptera det. Men det är inte värt två års fängelse.

"Gentlemannaregel"? Så alla de som inte respekterar ett nej är bara lite ouppfostrade?

KOMMENTARER:

AUGUST 16, 2009 11:57 Sjumilakliv said...
Hillegren verkar vara fullständigt från vettet. Hoppas innerligt att han fattar vad det är han står och säger, och tar sitt ansvar och ber om ursäkt och avgår. En sån tomte kan vi inte ha som kammaråklagare.

AUGUST 16, 2009 13:59 Julia said...
Vad i... tänkte han att det där skulle göra något bättre?

AUGUST 16, 2009 14:18 Anders said...
Tack för det här, håller med sjumilakliv om att han verkar vara från

vetet. De som säger att han bara försöker försvara juridiska termers värde kan ju fråga sig vad fan "gentlemannaregel" har för straffskala enligt svensk lag.

AUGUST 16, 2009 14:46 veronicasvard said...
Word. Hillegren verkar på

fullt allvar anse att kvinnor tacksamt ska svara "Åh, vilken gentleman du är som inte våldtog mig när jag sa att jag inte ville ha sex med dig. Himla bussigt! Tack tack!"

AUGUST 16, 2009 18:20 Ingela said...
Karlén har missat att

"Sedan går du ut och ber alla de kvinnor och män som utsatts för våldtäkter om ursäkt för dina klumpiga och förbannat nedsättande uttalanden.

rade? Borde få några förmanande ord och indragen veckopeng?

Jo, Hillegren, att inte respektera ett nej och ta någon mot dens vilja är definitivt värt två års fängelse. Minst. Att begå övergrepp mot någon är ett allvarligt brott, oavsett om det sker i en mörk park eller i ett gemensamt sovrum. Det finns inget "gentlemannamässig" i att lyssna på sin partner. Det ska vara en självklarhet. Så enkelt är det.

Hillegren, om du har minsta heder kvar i kroppen tar du och tänker över det du sagt. Sedan går du ut och ber alla de kvinnor och män som utsatts för våldtäkter om ursäkt för dina klumpiga och förbannat nedsättande uttalanden. Därefter kan du avgå.

[Helena Bergman](#)
hkbergman@gmail.com

OM HELENA BERGMAN
Jag bloggar om det som för tillfället upptar mina tankar, oavsett om det är relationer, feminism, Snape eller misslyckade muffins. När jag inte bloggar kombinerar jag en sjuksköterskeutbildning med ett antal extrajobb, läser allt som kommer i min väg, tatuerar mig och umgås med världens bästa människor. Jag är ultravacker och utan skrupler.

LÄNKAR

¹ tr.im/wwVj

Menskopp 2: Electric Boogaloo

8 juli, 2009 · 22 kommentarer

Taggar: menskopp, hälsa, kvinna, livsstil

Om Julia Skott

26-årig journalist på TV4 Nyheterna; skriver om kultur, media, politik och annat lite varstans. Sitter i juryn för tävlingen Årets notis.

Går att nå på juliascott@gmail.com; finns förstås på twitter.com/juliascott. Ibland dyker det upp bilder på juliascott.blogspot.com.

Jag har bloggat förut om artikeln i Metro där jag kom ut som menskopsmissionär, men jag kom på i morse att jag faktiskt aldrig bloggat om hela konceptet – vilket är konstigt, så mycket som jag pratat om det i köttvärlden. Så här kommer mitt missionerande i bloggform; det är faktiskt en av de små saker, små förändringar, som gjort stor skillnad för mig och som jag är glad att jag gjorde.

Om ni är redan frälsta, ointresserade eller tycker att det är larvigt eller jätteäckligt kan ni strunta i det här inlägget. (Men strunta inte i det bara för att ni kanske inte menstruerar själva – jag har haft ett gäng killkompisar som gått igång när jag berättat och sagt att de ska tipsa alla tjejer de känner.)

Förtydligande: Jag har använt min i sådär tre år, köpte den själv och har inte blivit ombedd att skriva eller fått någon som helst ersättning för att skriva det här. Barasånivet. (Och det blev ett väldigt långt inlägg till slut. Barasånivet.)

Som jag ser det finns det fyra huvudfördelar med menskopp; pengar, miljö, hälsa, och det praktiska.

Pengar

En menskopp kostar runt trehundra kronor och beräknas hålla i ungefär tio år. Under den tiden har man mens kanske 120-130 gånger. Det gör en kostnad per användning (dvs per menscykel) på några kronor, istället för någon hundralapp. (Nu har jag ingen koll på vad bindor eller tamponger kostar längre, förstås; rätta mig om jag är helt fel ute. Men ändå. ~300 kr vs ~12 000 kr.)

Miljö

Bindor och tamponger framställs av plast och bomull som ska produceras, blekas, och förpackas. (Plasten runt varje enskild binda må vara praktisk, men det är ju inte direkt miljövänligt.) Sen ska både mensskydd och emballage ligga på sopberget i all evinnerlighet. I jämförelse är några gram silikon eller naturgummi (de flesta är det förra) som byts ut vart tionde år en försumbar miljöpåverkan.

Hälsa

Det där med plast och blekmedel gäller även när det kommer till underlivet. Jag tycker det känns bättre att inte ha dem där. Med både bindor och tamponger har man också problemet att de inte kan skilja på vätskor, de suger upp allt, antingen inuti eller utanpå, vilket torkar ut slemhinnorna och gör dem känsliga och sköra. Bindor skapar dessutom en varm och svettig instängd miljö vilket lätt kan leda till svamp eller bakteriell vaginos. Menskoppen samlar bara upp mensblodet och låter allt annat glida omkring. Många kvinnor som tidigare haft problem med en tung molande ömhet i underlivet vid mens (däribland jag själv) upplever att den i princip försvinner när de byter – dock har jag inte kunnat hitta några källor om varför, så det är en ganska ovetenskaplig observation. (Jag kan fortfarande vara lite känslig, och då kan det kännas lite underligt när den ska ut och in, men sen känns den ju inte alls. Och det från någon som aldrig kunnat använda tamponger, som har en mycket mycket mindre diameter)

Praktiskt

(Här kan jag nog lista fördelar i det oändliga, men jag ska försöka hålla mig till de största.) Det är jättebra för folk som är di-

”Den chillar där tills det börjar hända grejer. Den funkar med träning och simning och alla underkläder, den är bra på resor.”

sträa, som jag. Du behöver inte se till att ha mensskydd hemma och/eller i väskan så du har när det plötsligt visar sig att ja, du kommer att blöda den här månaden också (och behöver byta med jämna mellanrum). Det är lite som en sån där grill från TV-Shop, ”set it and forget it!” Du kan till och med, eftersom det inte torkar ut (eller orsakar TSS), köra upp den lite i förväg om du inte har stenkoll. Den chillar där tills det börjar hända grejer. Den funkar med träning och simning och alla underkläder, den är bra på resor. Den läcker inte – eller, jag har på tre år haft bara ett par olyckor och det var i början när jag lärde mig hur den skulle sitta, och sen en gång när jag var tokförkyld och glömde tömma den på ett par dygn och den blev full. Men jag kan sova näck hela månaden igenom och behöver inte ligga nervös och stilla. (Jag har till och med hört att den är bra för avancerade vandrare för det blir ingen blodlukt eller blodiga mensskydd som drar till sig björnar. Who’d have thunk it.)

Sen finns det andra fördelar – man kan ha oralsex med den inne men för den delen också vaginalsex under mens (fast med den ute helst, då) eftersom slemhinnorna

inte påverkas. Lite hippiefeministiskt kan jag också tycka att det finns något positivt med att ha koll på hur mycket man blöder, både i allmänhet och för att ha koll på att inget förändras. Och kanske också att man konfronteras med sin kropp på ett sätt som annars sällan händer. Och, för den delen, att ge ett rejält långfinger till företag som tjatar om fräschhet och vita byxor och använder ljusblå blodanaloger.

Ja, visst, ”nackdelen” är att du måste stoppa fingrarna i underlivet och plocka ut den och tömma. Men allvarligt, din fitta kommer inte att bita dig. (Jag ska inte hetsa om att titta på den med spegel, men den är inte farlig, den är inte äcklig. Den är din vän.) Du tömmer en eller två gånger om dagen och du tvättar händerna efteråt, hoppas jag. Och ja, det kan vara lite bökigt att använda den de första gångerna innan du får till det, men det är det fan värt. Trust me.

Något mer ni undrar, eller något som någon annan missionär vill lägga till?

Julia Skott

juliascott@gmail.com

4 fördelar med menskopp:

- Pengar
- Miljö
- Hälsa
- Praktiskt

KOMMENTARER:

Mona 13 juli, 2009 vid 5:32 e m

Du är den första som jag har hört verkligen använda den där koppen. Spännande att läsa hur den fungerar. Själv har jag ju inte besvärats av blödningar på ca 15 år pga först hormonspiral och sedan en operation.

EvaEmma 14 juli, 2009 vid 1:01 f m

”Glömde tömma den på ett par dygn”? What!?! Hur stor är den där koppen egentligen, eller är det bara jag som har skev uppfattning om hur mycket man blöder? Jag generas lite av tanken på att skölja

mensblod i handfatet, men börjar misstänka att det kanske finns en anledning till att alla hajpar den där lilla silikongrejen. Men jag är nog fortfarande ganska långt ifrån att testa den. Vill se några hygieniskt blå reklamsnuttar på teve först.

Julia 14 juli, 2009 vid 4:39 e m

Den är inte jättestor, men den rymmer ganska mycket – sen blöder jag väldigt mycket mindre nu när jag äter p-piller, men generellt så behöver de flesta tömma en eller två gånger om dygnet om de inte blö-

der EXTREMT mycket. Hajpen är helt klart befo-gad, kan jag säga. Och någon reklam lär det inte bli, för de stora företagen vet bättre än att lansera en produkt som förstör marknaden och gör att folk bara behöver konsumera vart tionde år...

Därför tänker jag inte vaccinera mig

2 aug, 2009 · 20 kommentarer

Taggar: vaccination, folkhälsa, immunförsvar, hälsa

Om Anna Toss

Journalist, författare och fyra barnsmamma. Skriver oftast på Anna Toss & C:o (contigo.se/anna) och Stockholmsbloggen (stockholm.blogspot.com). Är hemma igen efter nästan ett år på resa jorden runt med familjen (familjapvag.blogspot.com).

De senaste veckorna är det flera som har frågat om jag tänker vaccinera mig, eller vad jag tror om svininfluensan. Kanske för att jag jobbar på MSB och förväntas ha någon slags insider-kunskap. Det har jag inte, och jag har ingen medicinsk utbildning, men däremot sitter jag hela dagarna och sorterar information om influensa A (H1N1) från olika myndigheter och media och lägger ut på Krisinformation.se:s influensasida. Så jag har hyfsad överblick.

Svaret på frågan om jag tänker vaccinera mig är nej. Inte som det ser ut just idag, i skrivande stund.

Istället kommer jag att försöka låta bli att bli smittad.

Jag tänker bygga upp mitt immunförsvar

Vi är beväpnade redan när vi föds, med ett kraftfullt vapen mot virus och bakterier: vårt immunförsvar. Det finns all anledning att hålla det blankt, vasst och skinande. Gör så här:

- få så mycket sol som möjligt
- få i dig laktobaciller (Probioplex finns på hälsokosten) och naturliga vitaminer, särskilt C- och D-vitamin.
- äta och sov så mycket du behöver
- gör roliga saker! Varje gång du skrattar skapas fler vita blodkroppar i ditt inre vilket stärker immunförsvaret. Om du inte kan komma på någon egen anledning att skratta kan du lyssna på de här galna och smittsamma skratten (via 365saker.se)
- stress är inte bra för immunförsvaret så försök stanna upp när du blir stressad och andas OHM AH OUM

- grönt te är bra, jag lever just nu på jas-minte
- ta echinacea (t. ex. Kan Jang) vid första symtom på krasslighet

Jag tänker ha bacillskräck

När man blir smittad av ett influensavirus är det oftast för att man har andats in virus som någon annan har nyst eller hostat ut. Viruserna kan inte färdas särskilt långt (de kan ju inte flyga utan surfar snarare på host- och nysdropparna) så det gäller att

- undvika folkmassor där man inte kan komma undan smittspridare
- att tvätta händerna varje gång man kan ha tagit i nånting som virusen nyligen har landat på. Tvål och vatten räcker bra, om man vill vara alltid redo kan man ha med sig handsprit eller Tea Tree Oil handrengöring, finns på Body Shop, lagom liten att ha i fickan
- tricket är framförallt att tvätta händerna innan man petar sig i näsan, det kan man tipsa barnen om också. Viruserna kommer ju in i kroppen framförallt genom ögon-näsamun.

Anledningen till att jag inte vill vaccinera mig är att nackdelarna med att vaccinera sig än så länge verkar överväga nackdelarna med att bli sjuk.

För det första är influensa A(H1N1) i de allra flesta fall en lindrig influensa, betydligt mildare än (visserligen brutalt jobbiga) säsongsinfluensan. Orsaken till att den fått seriemördarstatus i media är att den är betydligt mer smittsam än den vanliga (eftersom den är ny och nästan ingen är immun mot den) och att den i väldigt enstaka fall ger elaka följsjukdomar. Kanske också för att den började med att en massa unga

”Jag tror att de allra flesta normalfriska svenskar som får viruset kommer att klara sig väldigt bra, om de sköter om sig som de ska.”

människor dog i Mexiko – men frågan är varför de dog. Det första kända fallet rapporterades redan i februari (en mexikansk bebis fick det och klarade sig helt oskadd) men dödsfallen verkade väldigt plötsliga när de dök upp i svensk press i april. Det känns fel att jämföra mexikansk och brittisk folkhälsa med svensk. Jag tror att de allra flesta normalfriska svenskar som får viruset kommer att klara sig väldigt bra, om de sköter om sig som de ska. Smittskyddsinstitutet (SMI) skriver: ”De allra, allra flesta kommer alltså att klara sjukdomen bra om viruset inte förändras, och de finns inget som talar för att detta håller på att ske”.

För det andra vaccineras jag mig inte i onödan, och särskilt inte med ett vaccin som är så otestat som det mot A(H1N1). Det ger inget garanterat skydd mot influensan, det innehåller en del substanser som känns tveksamma (som till exempel skvalen och tiomersal/kvicksilver), och jag känner mig inte alls övertygad om att det inte kan visa sig att det här vaccinet har biverkningar som man inte har räknat med. Det hände förra gången man vaccinerade mot svininfluensa och vissa av de vaccinerade fick Guillain-Barrés Syndrom (GBS), trots att läkemedelsexperterna var lika tvärsäkra då som de är nu.

Jag är inte kategoriskt emot att vaccinera, jag vill bara inte ta läkemedel som jag inte är säker på att de gör mer nytta än skada. Om jag inte vaccineras mig måste jag naturligtvis ta konsekvenserna av det. Det är min medborgerliga plikt att inte smitta andra, i den mån det är möjligt. Jag måste hålla mig borta från bebisar, gravida och allmänt skruttiga. Jag kan inte gå till jobbet (eller vara med andra än familjen) om jag

känner att jag håller på att bli sjuk, och inte förrän jag är helt frisk. Det är i mitt tycke det största problemet, oavsett smittan och oavsett om folk vaccinerar sig eller inte – att så många fortsätter att lämna sina barn på dagis eller till skolan fast barnen inte är friska, eller går till jobbet fast de vet att de smittar. Det är nämligen sjuk svensk tradition att man ska gå till jobbet om man så håller på att tappa både armar och ben, och så länge vi sväljer våra tre och alvedon istället för att protestera kommer arbetsgivarna aldrig att göra det lättare att vara frisk. ”Det är pinsamt att sjukskriva sig” säger Anna Brandt i DN och uttrycker vad många känner, men det pinsamma är ju att man utsätter andra, vuxna eller barn, för smitta.

Så där har ni mina skäl. Det här är ingen rekommendation. Jag försöker göra ett informerat val för egen del, även om jag måste välja på pest och kolera.

Det här har blivit så långt redan, så jag ska inte gå in långt på vad jag tycker om den svenska regeringens strategi att bemöta en pandemi med massvaccinering som främsta åtgärd. Men betänk att i flera av de länder som inte har haft råd att lägga miljarder på vaccin har man istället lagt budgeten på att låta exempelvis gravida vara hemma.

Sverige borde ta bort karensdagen, fasa ut dagis- och skolstarterna över flera månader och ge tillfällig föräldrapenning till alla som håller sina barn hemma på grund av smitta.

Till sist vill jag vara tydlig med att det här är mina helt privata åsikter som inte återspeglar min arbetsgivares inställning.

Anna Toss
anna.toss@gmail.com

iPedrito!

14 augusti, 2009 · 6 kommentarer

Taggar: Film, Pedro Almodóvar, volver, Los Abrazos Rotos

Om Julia Skott
26-årig journalist på TV4 Nyheterna; skriver om kultur, media, politik och annat lite varstans. Sitter i juryn för tävlingen Årets notis.

Går att nå på juliaskott@gmail.com; finns förstås på twitter.com/juliaskott. Ibland dyker det upp bilder på juliaskott.blogspot.com.

Jag har fortfarande inte hunnit se "Brustna omfamningar" ¹, tyvärr – min roliga att-göra-lista överskuggas ofta av min tråkiga att-göra-lista (som i sin tur ofta förlorar mot tröttman).

Men jag kom på att jag skrev en text om Almodóvar och Att återvända när jag gick en kurs i "Kultur- och filmkritik och reception" för nästan tre år sen, som jag fortfarande gillar. Den kanske är lite lång, men varsågod:

Pedro Almodóvar är en av de regissörer som på gott och ont aldrig kommer ifrån sitt eget efternamn, eller från sin egen växande skapelse, sina tidigare filmer. Man går in i biografen (eller hyrbutiken, även om man nog egentligen behöver en väldigt stor TV för att kunna njuta ordentligt) helt inställd på att se en Almodóvar-film, och man går därifrån (eller in i köket) och känner verkligen att man fått se en Almodóvar-film. Dock känner man aldrig – eller nästan aldrig – att man sett ännu en Almodóvar-film, en Almodóvar-film bland Almodóvar-filmer; så var inte heller fallet när jag lämnade biografen efter att ha sett "Att återvända" ². Faktiskt kände jag att jag sett en lite annorlunda Almodóvar-film (och nu har jag använt sammansättningen Almodóvar-film en gång för mycket, och det har helt slutat se ut som ett ord). Självklart är det mycket som är vad man förväntar sig – de komplexa relationerna mellan mödrar, döttrar, systrar finns där, likaså de både innerliga och syrliga relationerna mellan kvinnor i allmänhet, den inte helt okomplicerade relationen till sex och sexualitet, och den starkt färgsatta cinematografin – men något

är annorlunda. Jag satt faktiskt redan under filmens gång och försökte sätta fingret på det, men det tog en bra bit av promenaden hem innan det slog mig. Tror jag.

Samtidigt som jag satt och funderade njöt jag ändå i fulla drag av både berättelsen och det visuella språket. Almodóvar har lekt mer än vanligt, tyckte jag, med vinklarna – de är mycket nära, och höga, och låga, och sneda, och i ett fall upp och ner – men han använder dem olika utstuderat och med vad som tycks vara olika syften. Ibland handlar det om både faktiskt och bildligt kroppsliga upplevelser – första gången kameran rör sig i bokstavligen rumhöjd kanske man inte tänker på det, men det blir svårare och svårare att inte notera när rutigt klädda skinkor återigen vippar förbi genom ens synfält. En tagning rakt ovanifrån ner i Penélope Cruz (även annars mycket utnyttjade) urringning när hon diskar gör det svårt att fokusera på tallrikarna, och hennes huvud existerar över huvud taget inte – fast jag måste väl erkänna att jag vet inte om jag hade sett det om det hade varit där. Den bilden, och andra, bryter av det filmiska berättandet och skapar små pauser där det närmast bara är att ta in och känna en visuell upplevelse, en bild som blir nästan abstrakt. Ibland är det snarare förvirring och lätt obehag – ett uppslitande erkännande mellan en mor och hennes unga dotter utspelar sig i klipp fram och tillbaka mellan närbilder på dem båda, tagna rakt eller nästan rakt framifrån. Almodóvar struntar i den klassiska logiska cirkelmetoden när han placerar kameran

"Det är som sagt en klassiskt vacker och rik visuell värld som målas upp, med dova stora trädörrar, blå kakelmosaik och klarröda kläder och väggar."

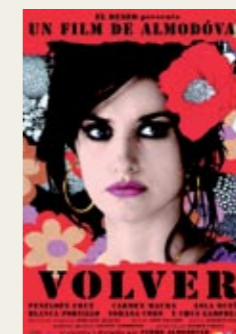
och klipper, och osäkrar åskådarens inlärd förståelse och upplevelse av ett dialogutbyte. Obehaget inför den talade dialogen kombineras med och förstärks av dess filmning. Etablerande närmast statiska bilder på vindkraftverk och jord tas snett, lutande, ibland så man inte riktigt på en gång förstår vad det är som fel, men de är inte lika störande eller brytande som när han filmar sina skådespelare och handlingar på oväntade sätt.

Det är förstås inte bara de plötsliga ovanliga vinklarna som låter en njuta av bilder. Det är som sagt en klassiskt vacker och rik visuell värld som målas upp, med dova stora trädörrar, blå kakelmosaik och klarröda kläder och väggar. Det är yppiga damer och smink och hårfärg för om inte hela, så åtminstone halva slanten. Jag talar lite för mycket spanska för att själv kunna testa, men jag kan tänka mig att man kan få ut en hel del av Almodóvars filmer även utan text, bara genom att sitta och uppleva bild efter bild fylld av färg och liv. (Jag får egentligen en lite unken smak i munnen av de stereotypa meningarna om eldiga spanska färger och bilder, men det är svårt att komma ifrån. Han får skylla sig själv.)

Vad var det då som inte var riktigt som jag tänkt mig? Vad gjorde denna Almodóvar-film trots allt lite mindre Almodóvarig? Jag kunde inte riktigt släppa känslan att mitt i de lysande färgerna och stora känslorna var filmen ändå lite mer lågmäld, på något sätt, än "Kika" ³ eller "Höga klackar" ⁴, eller för den delen någon annan i raden som jag kunde nämnt. Trots de smärtsamma och svåra familjerelationerna, de stora dramatiska

¹ **Los abrazos rotos** (2009)
Pedro Almodóvar
tr.im/wzjb
7.2/10 (1 037 votes)

² **Volver** (2006)
Pedro Almodóvar
tr.im/wzjA
7.7/10 (28 341 votes)

³ tr.im/wzix

⁴ tr.im/wzj2

KÄLLA: IMDB.COM

händelserna och de oväntade vändningarna, så kändes det inte lika bombastiskt som man – eller jag – kanske väntat sig. Inte finstämt, kanske, men inte fullt lika uttagna svängar, inte samma lek med fantasi och berättande. Och det är både på gott och ont. Denne Almodóvar gör filmer som känns lite enklare, lite mer realistiska – men realism behöver inte bara vara en ledstjärna och något att sträva efter. Man kanske småler åt vissa av de tidigare filmernas skruvade premisser, eller absurda fantasisekvenser, men de går inte att glömma, och de är onekligen en del av upplevelsen. Samtidigt finns risken att de förtar resten av upplevelsen.

Jag känner också själv att jag upplever samma kluvenhet i min bedömning av filmen. Det är Pedro själv som spökar igen – jag gillar ju Almodóvar, eller kanske gillar jag "Almodóvar". Jag tyckte om filmen, men om jag ska bedöma den utifrån liknande-men-annorlunda tidigare filmer blir det svårare. Återigen, jag vet inte om den är bättre eller sämre eller snarare tvärtom.

Tur, kanske, att jag inte behöver sätta vare sig fyrstjärn eller glober på den.

Julia Skott
juliaskott@gmail.com

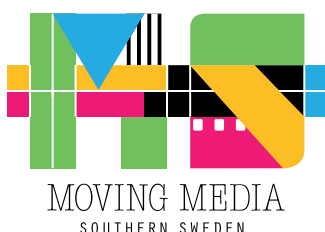
DARBLOG PAPIER

Tjusiga Daßblog Papier har producerats i samarbete med vännerna på Media Mötesplats Malmö och Moving Media Southern Sweden.

De driver på tillväxten inom mediebranschen – och de gör det genom att blogga, ordna möten, skapa konferenser och stötta intressanta projekt som för tankarna framåt.

FÖLJ DEM HÄR:
movingmediasouth.se
mmmalmo.se
twitter.com/mmmalmo
mmmalmo.se/blogg/anders

Media
Mötesplats
Malmö

En investering för framtiden

